

Agro RINKA

ISSN 1648-987X

OFICIALUS INFORMACINIS STATISTINIS LEIDINYS

2004 m. rugpjūčio mėn. 30 d.

Nr.8

☐ Grūdų ir rapsų rinka	1 - 5 psl.
☐ Cukraus rinka	6 psl.
☐ Kiaulienos, jautienos, paukštienos ir kiaušinių rinka	7 - 11 psl.
☐ Pieno ir pieno produktų rinka	12 - 15 psl.
☐ Bulvių, daržovių, vaisių ir uogų rinka	16 - 20 psl.

Grūdų ir rapsų rinka

Lietuvos grūdų ir rapsų rinkos apžvalga

Supirkimas

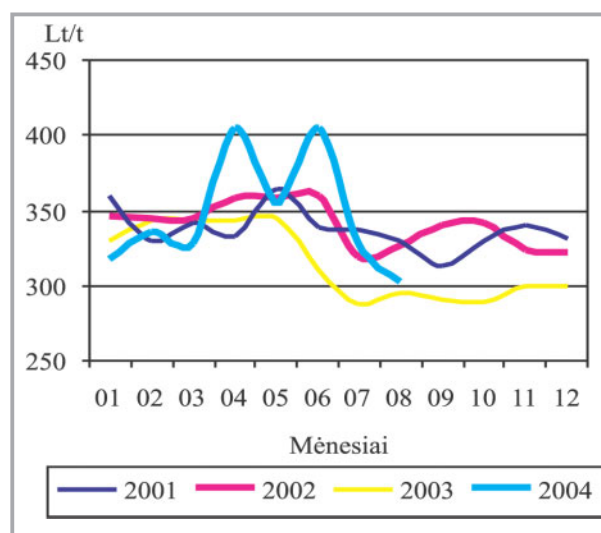
Lietuvoje javapjūtė jau įpusėjo. 2004 m. 33 savaitę (08 09-15) prasidėjo naujojo derliaus grūdų supirkimas. Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos (ŽŪMPRIS) duomenimis minėtą savaitę buvo supirkta 13 504,2 t naujojo ir 1 072,3 t senojo grūdų derliaus. 34 savaitę (08 16-22) naujojo grūdų derliaus supirkimo apimtys padidėjo net iki 30 428,03 t. Iš jų maistinių kviečių supirkta 13 294,93 t, pašarinių kviečių – 5 627,58 t, maistinių ir pašarinių rugių – 6 912,48 t, o pašarinių miežių – 2 420,70 t.

Kainos

Prasidėjus naujo derliaus grūdų supirkimui kainos ženkliai krito. ŽŪMPRIS duomenimis, laikotarpiu nuo 31 iki 34 savaitės (07 26-08 22) labiausiai sumažėjo maistinių kviečių supirkimo kainos: I klasės – 30,5% (nuo 499,88 Lt/t iki 347,40 Lt/t), o II klasės – 19,9% (nuo 400,00 Lt/t iki 320,42 Lt/t). Sumažėjo ir kitų grūdų kainos. Pavyzdžiui, maistinių bei pašarinių rugių supirkimo kainos nukrito atitinkamai – 5,4% (nuo 321,28 Lt/t iki 303,95 Lt/t) ir 20,8% (nuo 357,87 Lt/t iki 283,42 Lt/t), pašarinių miežių – 16,05%

(nuo 344,12 Lt/t iki 288,88 Lt/t), kvietrugių – 14,88% (nuo 323,96 Lt/t iki 275,76 Lt/t), o pašarinių kviečių – 6,8% (nuo 327,98 Lt/t iki 305,61 Lt/t). Rapsų supirkimo vidutinė kaina 32 iki 34 savaitės laikotarpiu (08 02-22) sumažėjo 4,26% (nuo 684,26 Lt/t iki 655,13 Lt/t).

Maistinių rugių kainos Lietuvoje 2001-2004 m., Lt/t

Pastabos: nuo 2004 01 vidutinė svertinė kaina
2004 m. rugpjūčio mėn. 2 pirmųjų savaitė vidutinė kaina
Šaltinis: ŽŪMPRIS

Grūdų supirkimo kainos kai kuriose kaimyninėse valstybėse

Latvijoje 33 savaitę (08 09 – 15) maistiniai kviečiai buvo superkami po 334,2 Lt/t, pašariniai miežiai – po 296,3 Lt/t.

Lenkijoje aukščiau minėtą savaitę maistinių kviečių supirkimo kaina sudarė 464,3 PLN/t (363,99 Lt/t), o rugių – 350,0 PLN/t (274,56 Lt/t).

Rusijoje nuo liepos 30 d. iki rugpjūčio 20 d. maistinių III klasės kviečių supirkimo kaina padidėjo 12,02% – iki 4100,0 RUB/t (392,1 Lt/t), rugių – 23,8% (iki 3095,0 RUB/t (296,0 Lt/t)), o pašarinių miežių supirkimo kaina sumažėjo 8,01% – iki 1895,0 RUB/t (181,2 Lt/t).

Ukrainoje šių metų pirmosiomis rugpjūčio dienomis, pašarinių miežių ir kviečių kainos vidaus rinkoje pradėjo didėti. Priežastis – užsitęsusi javapjūtė ir padidėjusi grūdų paklausa. Nuo liepos 19 iki rugpjūčio 16 d. pašariniai kviečiai bei miežiai pabrango – atitinkamai 3,4% – iki 455,0 UAH/t (242,5 Lt/t) ir 2,9% – iki 355,0 UAH/t (189,2 Lt/t). Tuo tarpu rugių kainos sumažėjo 43,02% – iki 490,0 UAH/t (261,2 Lt/t). Maistinių kviečių supirkimo kainos sumažėjo ne taip ženkliai – 9,86% (iki 640,0 UAH/t (341,1 Lt/t)).

Grūdų ir rapsų rinkos apžvalga kai kuriose pasaulio valstybėse

ES šalyse 2004 m. grūdų derlius turėtų siekti 264,5 mln. t

Europos Komisija prognozuoja, kad šiais metais ES-25 šalyse grūdų derlius gali siekti 264,5 mln. t (2003 m. buvo 228,9 mln. t). Grūdų derlius naujosiose ES šalyse narėse turėtų sudaryti apie 53 mln. t. Prognozuojama, kad 2011 m. grūdų derlius ES-25 gali siekti 274,8 mln. t.

Įvertinant geras gyvulininkystės plėtros perspektyvas daugumoje naujųjų ES šalių, numatoma, kad grūdų suvartojimas 2004 m. ES-25 gali padidėti iki 243,9 mln. t, o 2011 m. gali sudaryti 249,8 mln. t.

Artimiausiems septyniems metams prognozuojamas kviečių suvartojimo ir eksporto padidėjimas. Kukurūzų derlius nuo 2004 m. iki 2011 m. turėtų padidėti 2 mln. t (nuo 51,3 mln. t iki 52,9 mln. t). Tačiau miežių gamyba turėtų mažėti. Prognozuojama, kad 2011 m. miežių derlius sudarys 56,2 mln. t (2004 m. – 58,0 mln. t). Manoma, kad miežių paklausa sumažės dėl padidėjusios pašarinių kviečių ir kukurūzų pasiūlos konkurencingomis kainomis.

Europos Komisijos prognozuojamais duomenimis, aliejinių augalų plotai 2004 – 2011 m.

Grūdų supirkimo kainos Lietuvoje 2004 m. 07 26 - 08 22, Lt/t

Grūdai	Data	31 sav.*		32 sav.*		33 sav.		34 sav.		Savaitės pokytis, %	
		Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Kviečiai											
maistiniai I klasės		450,0	530,0	460,0	500,0	338,0	460,0*	335,0	400,0	-0,9	-13,0
maistiniai II klasės		400,0	400,0	-	-	302,0	334,0	310,0	341,0	2,6	2,1
pašariniai		300,0	452,0	276,0	500,0	261,0	320,0	267,3	350,0	2,4	9,4
Rugiai											
maistiniai		294,8	346,0	300,0	300,0	256,9	310,0	262,7	310,0	2,3	0,0
pašariniai		358,2	360,0	353,3	353,3	359,0*	359,0*	260,0	285,8	-27,6	-20,4
Miežiai											
maistiniai		-	-	300,0	300,0	280,0	300,0	280,0	290,0	0,0	-3,3
salykliniai		467,0	476,0	-	-	514,0*	514,0*	354,1	354,1	-31,1	-31,1
pašariniai		270,0	360,0	230,0	340,0	230,0	317,0	200,0	330,0	-13,0	4,1
Avižos		300,0	300,0	280,0	280,0	280,0	280,0	250,0	263,0	-10,7	-6,1
Grikliai		700,0	700,0	500,0	500,0	500,0*	500,0*	-	-	-	-
Kvietrugiai		300,0	398,0	320,0	320,0	259,0	330,0	260,0	300,0	0,4	-9,1
Kukurūzai (grūdams)		495,0	495,0	555,0	555,0	555,0*	555,0*	555,0*	555,0*	0,0	0,0
Kiti grūdai		400,0	400,0	-	-	-	-	150,0	150,0	-	-
Žirniai		396,0	396,0	452,0	452,0	400,0	520,0*	400,0	420,0*	0,0	-19,2
Rapsai		-	-	650,0	690,6	648,5	700,0	640,0	696,0	-1,3	-0,6
Linų sėmenys		-	-	-	-	472,0	472,0	-	-	-	-

* 2003 m. derliaus

Šaltinis: ŽŪMPRIS

laikotarpiu turėtų padidėti 500 tūkst. ha (nuo 7,2 mln. ha iki 7,7 mln. ha), o derlius – 700 tūkst. t (nuo 18,8 mln. t iki 19,5 mln. t).

Paskutiniaus *Oil World* agentūros duomenimis 2004/05 m. ES-25 šalyse prognozuojamas 14,08 mln. t rapsų derlius. Tai 27% daugiau nei 2003/04 m.

ES šalyse, kuriose auginama daugiausia rapsų, tikimasi rekordinio jų derliaus. Pavyzdžiui, Vokietijoje jis turėtų siekti 4,93 mln. t (2003/04 m. buvo – 3,75 mln. t), Prancūzijoje – 3,82 mln. t (2003/04 m. – 3,34 mln. t), o Lenkijoje – 1,32 mln. t (2003/04 m. – 800 tūkst. t).

Oil World agentūros specialistų duomenimis, rapsų paklausa turi tendenciją stabiliai didėti. Rapsų eksportas šiais metais gali siekti 850 tūkst. t. Jau pasirašytos sutartys dėl 100 tūkst. t naujojo rapsų derliaus pirkimo. Iš jų 50 tūkst. t turėtų būti eksportuojama į Pakistaną ir 25 tūkst. t – į Meksiką.

Rapsų poreikis ES vidaus rinkoje šiuo metu sudaro 11,8 mln. t – tai 14% daugiau negu 2003 m. tuo pačiu metu.

Vokietijos grūdų ir rapsų rinkos apžvalga

2004/05 m. Vokietijoje žieminių miežių derlingumas gali svyruoti nuo 3,9 t/ha iki 8 t/ha. Žieminių miežių pasėlių plotai šių metų derliui padidėjo 4,1% ir užima apie 1,37 mln. ha. Vasariniai miežiai, kurie daugiausia naudojami alaus gamybai, šiais metais turėtų būti geros kokybės. Jų derlingumas gali siekti iki 6 t/ha. Kviečių derlius taip pat turėtų būti gausus bei geros kokybės.

Prognozuojama, kad didelis grūdų derlius 2004 m. turės įtakos jų kainoms. Pavyzdžiui, pastaruoju laikotarpiu pašarinių miežių kaina svyruoja nuo 70 EUR/t (242 Lt/t) iki 105 EUR/t (363 Lt/t).

ES grūdų prekybos Cocala duomenimis, Vokietijoje rapsų derlius šiais metais turėtų sudaryti 4,35 mln. t. Rugsjūčio pradžios duomenimis rapsų kainos svyravo nuo 180 EUR/t (622 Lt/t) iki 200 EUR/t (690,56 Lt/t). Tačiau apie 60% šių metų rapsų derliaus jau parduota pagal kontraktus. Aukščiausia jų pardavimo kaina sudarė 245 EUR/t (845,94 Lt/t).

ES-25 grūdų ir aliejinių augalų gamyba, suvartojimas, importas ir eksportas 2002-2011 m. (mln. t)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>Kviečiai</i>										
Gamyba	124,0	106,7	125,3	127,4	128,9	130,4	131,6	130,9	132,2	133,1
Suvartojimas	114,7	111,1	113,9	115,5	116,1	116,9	117,7	118,8	119,1	119,4
Importas	11,2	5,8	4,7	6,5	6,5	6,5	6,5	6,6	6,6	6,6
Eksportas	18,8	7,6	14,8	15,3	18,3	19,7	20,2	20,0	20,2	20,5
<i>Miežiai</i>										
Gamyba	56,3	54,4	58,0	55,8	55,7	55,6	55,9	55,9	56,1	56,2
Suvartojimas	49,3	52,0	49,3	48,2	47,9	47,4	47,1	47,0	46,7	46,4
Importas	1,2	1,1	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Eksportas	7,7	4,5	8,2	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7
<i>Kukurūzai</i>										
Gamyba	49,9	39,2	51,3	51,2	51,5	51,7	52,0	52,2	52,4	52,9
Suvartojimas	48,0	43,7	49,1	50,8	51,0	51,3	51,6	51,7	51,9	52,3
Importas	2,8	5,2	2,5	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
Eksportas	2,6	1,6	2,7	3,0	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Iš viso grūdų										
Gamyba	263,2	228,9	264,5	265,5	267,5	269,5	271,7	271,1	273,1	274,8
Suvartojimas	243,2	240,5	243,9	245,8	246,2	246,8	247,7	248,9	249,2	249,8
Importas	15,8	14,5	8,5	10,1	10,3	10,5	10,3	10,5	10,4	10,2
Eksportas	30,7	14,7	27,1	27,4	31,5	32,9	33,6	33,6	33,6	33,7
<i>Aliejiniai augalai</i>										
Gamyba	17,6	17,1	18,8	18,7	19,0	18,7	18,9	19,0	19,2	19,5
Suvartojimas	37,6	37,9	38,4	38,5	38,5	38,5	38,6	38,7	38,7	38,8
Importas	19,0	21,1	21,1	21,0	20,9	20,9	20,8	20,8	20,7	20,5
Eksportas	1,0	0,1	0,7	0,5	0,6	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4

Šaltinis: Europos Komisija

**Maistinių ir pašarinių kviečių vidutinės kainos (augintojų) kai kuriose Europos valstybėse
2004 m. 07 19 - 08 15, Lt/t***

Grūdai Valstybė	Kviečiai									
	Maistiniai					Pašariniai				
	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %
Estija	514,5	495,5	495,5	495,5	0,0	-	-	-	-	-
Latvija	-	-	-	334,2	-	-	-	-	-	-
Didžioji Britanija	459,6	-	-	-	-	404,3	379,8	-	-	-
Lenkija	541,1	536,6	511,4	-	-	-	-	-	-	-
Rumunija	397,4	-	379,1	-	-	-	-	-	-	-
Rusija	-	357,4	388,8	-	-	-	244,1	201,6	-	-
Slovakija	-	377,0	-	357,7	-	483,7	324,9	288,0	319,0	10,8
Ukraina	377,4	385,7	390,5	381,2	-2,4	-	-	-	-	-
Vengrija	300,4	311,8	321,1	328,4	2,3	235,5	255,5	280,4	283,8	1,2
Vokietija	-	-	329,4	318,3	-3,4	-	-	320,1	311,4	-2,7

**Maistinių rugių ir pašarinių miežių vidutinės kainos (augintojų) kai kuriose Europos valstybėse
2004 m. 07 19 - 08 15, Lt/t***

Grūdai Valstybė	Maistiniai rugiai					Pašariniai miežiai				
	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %
	Didžioji Britanija	-	-	-	-	-	303,8	301,8	-	-
Estija	433,3	416,8	416,8	416,8	0,0	427,5	367,0	367,0	367,0	0,0
Latvija	-	-	-	-	-	-	367,0	-	296,3	-
Lenkija	378,8	373,2	369,1	-	-	465,8	449,9	443,7	-	-
Rumunija	-	-	-	383,3	-	340,1	-	317,3	-	-
Slovakija	344,9	337,0	-	378,4	-	371,9	310,4	287,3	283,5	-1,3
Ukraina	297,3	303,8	310,8	285,5	-8,1	213,4	217,9	194,7	-	-
Rusija	-	244,1	265,9	-	-	-	201,3	-	-	-
Vengrija	-	-	-	245,8	-	294,2	278,3	277,3	263,1	-5,1
Vokietija	-	-	248,6	250,7	0,8	-	307,6	305,9	303,8	-0,7

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZMP

Didžiąją dalį rapsų – 2,5 mln. t – planuojama sunaudoti biodyzelio gamybai. Todėl prognozuojama, kad dėl didelės rapsų paklausos, jų kainos turėtų didėti.

Prancūzijoje 2004 m. numatomas didesnis grūdų bei rapsų derlius

Prancūzijos Žemės ūkio ministerijai priklausanti statistikos organizacija (SCEES) prognozuoja, kad 2004/05 m., palyginus su 2003/04 m., kukurūzų derlius turėtų išaugti 23,3 % ir sudaryti 14,78 mln. t.

Minėtos organizacijos duomenimis, 2004/05 m. minkštųjų kviečių derlius gali siekti 36 mln. t. Tai 24% daugiau nei 2003/04 m. bei 7,4% daugiau palyginus su 1999-2003 m. vidurkiu.

SCEES prognozuoja, kad Prancūzijoje 2004 m. rapsų derlius gali siekti 3,8 mln. t.

Remiantis atnaujintais duomenimis, rapsų pasėlių plotai 2004 m. derliui, palyginus su 2003 m., padidėjo nuo 1,082 mln. ha iki 1,116 mln. ha, o derlingumas – nuo 3,11 t/ha iki 3,4 t/ha.

Lenkija tikisi rekordinio rapsų derliaus

Nacionalinė Lenkijos rapsų augintojų asociacija prognozuoja, kad 2004 m. Lenkijoje bus išaugintas rekordinis rapsų derlius, kuris sudarys 1,3 mln. t. Rapsų derlingumas turėtų siekti 2,7 t/ha.

Kazachstano grūdų rinkos apžvalga

Kazachstano Žemės ūkio ministerijos duomenimis, šiais metais grūdų derlius turėtų svyruoti nuo 11,0 mln. t iki 12,0 mln. t. 2003 m. grūdų derlius Kazachstane sudarė 14,8 mln. t. Priežastis – dėl nepalankių oro sąlygų sumažėjęs derlingumas.

Rapsų kainos Lietuvoje, Estijoje, Lenkijoje, Vokietijoje 2003-2004 m., Lt/t*

Valstybė	Data	2003					2004							
		08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08**
Lietuva		-	-	-	-	-	-	800,0	800,0	-	800,0	-	-	678,8
Estija		-	807,3	809,7	817,3	814,2	810,4	803,8	807,3	807,6	805,5	808,3	815,6	-
Lenkija		836,0	826,3	827,4	841,6	865,7	802,1	788,8	792,3	864,4	-	-	743,2	685,8
Vokietija		769,3	781,7	820,4	878,7	870,8	871,1	877,0	814,5	916,7	962,0	903,3	816,6	643,1

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZMP, ARR

** 2004 m. rugpjūčio mėn. 2 pirmųjų savaitių vidutinė kaina

Prognozuojama, kad grūdų eksportas šiais metais turėtų sudaryti 5,0 mln. t (2003/04 m. buvo 5,8 mln. t). 2004 m. I pusmečio duomenimis, eksportuota 1,5 mln. t grūdų, iš kurių apie 1,4 mln. t arba 92% sudaro eksportas į NVS šalis. Kitą dalį grūdų Kazachstanas eksportavo į Artimuosius ir Vidurio Rytus, ES ir kitas šalis.

Australijoje 2004 m. prognozuojamas rekordinis kviečių derlius

Australijoje 2004 m. kviečių derlius gali siekti 26,08 mln. t, tai 0,14 mln. t daugiau, negu buvo

prognozuota liepos mėnesį. Jei prognozė pasitvirtins, Australijoje bus išaugintas rekordinis kviečių derlius.

Australija yra antra pagal dydį kviečių eksportuotoja po JAV. 2002 m. Australijoje buvo didžiausia sausra per šimtą metų. Ekspertai baiminasi, kad ir šiais metais tai nepasikartotų. Tačiau jų nuogaštavimai nepasitvirtino. Šiais metais kviečių pasėlių plotai padidėjo iki 12,23 mln. ha, kadangi dėl 2002 m. sausras sumažėjo avininkystės ūkiai.

Pagal ŽŪMPRIS, Agra Europe, Apk-Inform, AgroFakt ir ProAgro parengė D. Pyrantienė ir R. Dereškaitė, tel.: (8-37) 397227

Ateities sandorių kviečių, miežių ir rapsų kainos tarptautinėse biržose 2004 m. 07 19 - 08 15

Grūdinė kultūra, birža	Pristatymo mėnuo	Mat. vnt.	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.		Savaitės pokytis, %
						Nac. val.	Lt*	
Maistiniai kviečiai								
LIFFE	rugsėjis 2004	GBP/t	65,6	66,6	67,3	65,0	335,8	-3,35
	lapkritis 2004	GBP/t	66,8	67,8	68,3	66,3	342,3	-2,93
	sausis 2005	GBP/t	68,8	69,8	70,3	68,0	351,3	-3,27
	kovas 2005	GBP/t	70,8	71,8	72,2	69,5	359,1	-3,74
	gegužė 2005	GBP/t	72,4	73,4	73,9	71,0	366,8	-3,86
	liepa 2005	GBP/t	74,1	74,6	75,0	72,2	373,0	-3,73
MATIF	rugsėjis 2004	EUR/t	110,8	110,3	110,5	108,5	374,6	-1,81
	lapkritis 2004	EUR/t	112,5	111,0	111,3	110,0	379,8	-1,12
	sausis 2005	EUR/t	113,3	112,5	112,5	111,0	383,3	-1,33
	kovas 2005	EUR/t	115,0	113,5	113,8	112,0	386,7	-1,54
	gegužė 2005	EUR/t	115,8	115,5	115,5	113,5	391,9	-1,73
	liepa 2005	EUR/t	120,0	119,0	120,0	120,0	414,3	0,00
Miežiai								
WCE	spalis 2004	CAD/t	122,0	122,0	123,5	119,1	253,9	-3,56
	gruodis 2004	CAD/t	124,9	124,5	127,0	121,8	259,6	-4,09
	kovas 2005	CAD/t	128,9	128,2	131,0	126,0	268,6	-3,82
	gegužė 2005	CAD/t	131,0	134,0	133,9	132,0	281,4	-1,42
Rapsai								
MATIF	lapkritis 2004	EUR/t	230,0	217,0	217,5	214,8	741,5	-1,26
	vasaris 2005	EUR/t	234,5	224,0	222,5	220,0	759,6	-1,12
	gegužė 2005	EUR/t	240,0	229,0	226,0	223,5	771,7	-1,11
	rugpjūtis 2005	EUR/t	225,0	218,0	220,0	217,0	749,3	-1,36

LIFFE – London International Financial Future Exchange (Didžioji Britanija);
MATIF – The International French Futures and Options Exchange (Prancūzija);
WCE – Winnipeg Commodity Exchange (Kanada).

Šaltinis: Tarptautinės biržos

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Cukraus rinka

Cukraus gamybos bei prekybos Baltarusijoje ir Rusijoje apžvalga

Baltarusijos prezidento Aleksandro Lukašenkos teigimu, artimiausiu metu Baltarusija turėtų visiškai atsisakyti cukraus importo. Tačiau tam reikalinga, kad šalies cukrinių runkelių augintojai užaugintų 3 mln. t šakniavaisių. Rusijos cukraus susivienijimo atstovai pranešė, kad 2005 m. Rusijoje turėtų keistis cukraus importo režimas. Nuo 2004 m. sausio 1 d., Rusija žaliavinio cukraus importo mokesčius nustato pagal Niujorko tarptautinės biržos žaliavinio cukraus (indekso Nr. 11) mėnesio vidutines kainas. Prognozuojama, kad šių metų rugsėjo mėnesiui cukraus importo mokesčiai sumažės iki 180 USD/t (505,4 Lt/t), lyginant su 206 USD/t (580,9 Lt/t) gegužės-liepos mėnesiais ir 194 USD/t (548,8 Lt/t) – rugpjūčio mėnesį. Remiantis paskutiniais duomenimis, 2004 m. Rusija ruošiasi importuoti 3 mln. t žaliavinio cukraus – 1 mln. t mažiau nei 2003 m.

„Rusagro Sachar“ generalinio direktoriaus Aleksejaus Kniazevo teigimu, cukraus kainos šių metų pabaigoje bei kitais metais priklausys nuo cukrinių runkelių derliaus. Šiais metais prognozuojama pagaminti 1,7 – 1,85 mln. t cukrinių runkelių cukraus (2003 m. gamyba sudarė 1,9 mln. t).

Cukraus rinkos ekspertų nuomone iki metų pabaigos cukraus kainos neturėtų augti. Cukraus atsargos šalyje yra pakankamos ir jų turėtų užtekti kol prasidės naujojo cukrinių runkelių derliaus nuėmimas ir perdirbimas.

Tačiau agentūros IKAR specialistų nuomone, ženklus žaliavinio cukraus importo sumažėjimas apribotų cukraus gamybos apimtį ir sudarytų pretekstą kainų augimui. Per paskutinius septynerius metus, cukraus gamyba Rusijoje kasmet sumažėja apie 1 mln. t.

Pastaruoju metu cukraus kainos Rusijoje po truputį mažėja. Pavyzdžiui, rugpjūčio 14-17 d. laikotarpiu vidutinė mažmeninė cukraus kaina Sankt Peterburge sumažėjo iki 16,90 RUB/kg (1,63 Lt/kg), o Maskvoje – iki 15,55 – 15,60 RUB/kg (1,49 Lt/kg).

Nuo šių metų rugpjūčio 9 d. iki 20 d. daugelyje Rusijos regionų didmeninė cukraus kaina sumažėjo 2,28% – nuo 583,3 USD/t (1668,2 Lt/t) iki 570,9 USD/t (1595,7 Lt/t). Cukraus gamyba užsiimančiuose regionuose cukraus kaina sumažėjo 1,73% – nuo 560,6 USD/t (1603,3 Lt/t) iki 550,9 USD/t (1539,8 Lt/t). Mažiausiai cukraus kaina minėtu laikotarpiu pakito centriniame Rusijos regione – tik 1,24% – nuo 587,6 USD/t (1680,2 Lt/t)

iki 580,3 USD/t (1621,9 Lt/t).

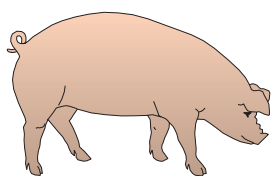
Pasaulinės cukraus kainos tendencijos ir prognozės

Pasaulinėje rinkoje laukiamas cukraus kainų padidėjimas. Tai lems išaugusi cukraus paklausa Kinijoje, sumažėjusi cukraus gamyba Indijoje bei planuojamas cukraus eksporto apribojimas iš ES valstybių ir JAV. Pastaruoju metu cukraus vidutinė didmeninė kaina pasaulinėje rinkoje siekia apie 176 USD/t, tuo tarpu šių metų gegužės mėnesį sudarė 132 USD/t, o vidutinė 2002 metų kaina – 122 USD/t.

Tarptautinėje Londono biržoje didmeninė baltojo cukraus kaina (indekso Nr. 5) šių metų 33 savaitę (08 09-15 d.) sumažėjo 3,23% – nuo 247,0 USD/t (706,4 Lt/t) iki 239 USD/t (674,0 Lt/t), o 34 savaitę (08 16-22) – pakilo 1,71% – nuo 233,4 USD/t (652,4 Lt/t) iki 237 USD/t (662,4 Lt/t). Panašiai kainos svyravo ir tarptautinėje Niujorko biržoje. Čia žaliavinio cukraus kaina (indekso Nr. 11) 33 savaitę sumažėjo 2,71% – nuo 178,0 USD/t (509,1 Lt/t) iki 173,0 USD/t (488,7 Lt/t), o 34 savaitę padidėjo 1,47% ir rugpjūčio 20 d. siekė 170,3 USD/t (476,0 Lt/t).

Remiantis JAV valstijos Ajovos universiteto žemės ūkio plėtros centro prognozėmis, dėl nesubalansuotos cukraus gamybos ir prekybos pasaulinėje rinkoje, iki 2010 m. cukraus kaina gali išaugti 48% ir nuo dabartinės 233,5 USD/t (653,6 Lt/t) (2004 08 17 LIFFE biržoje) gali padidėti iki 345,6 USD/t (967,3 Lt/t), o prekybos cukrumi apimtys iki 2011-2012 m. gali išaugti 8%. Manoma, kad artimiausio dešimtmečio pabaigoje, cukrinių runkelių gamyba pasaulyje sumažės 21%, o cukranendrių – išsaugės 7%. Cukraus sektoriaus analitikų teigimu, ES, JAV ir Japonijos valstybių vykdomos cukraus rinkos reguliavimo priemonės iškreipė rinkos santykius cukraus sektoriuje. Šalyse, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) narėse, parama cukraus sektoriui 2002 m. siekė 5,3 mlrd. USD. Tai prilygo besivystančių šalių pajamoms iš cukraus eksporto. 2003 m. 80% cukraus gamybos ir 60% cukraus prekybos buvo vykdoma aukštesnėmis nei pasaulinės kainomis. Tai byloja apie kai kurių valstybių kišimosi į pasaulinę cukraus gamybą ir prekybą mastą. Pašalinus cukraus prekybos barjerus, labiausiai išloštų Brazilija, Australija, Kuba, Indonezija ir Turkija.

Pagal Agra Europe, APK-Inform, Belta, CSCE, IKAR, LIFFE ir Pro Agro parengė Edvardas Kazlauskas, tel.: (8-37) 397204

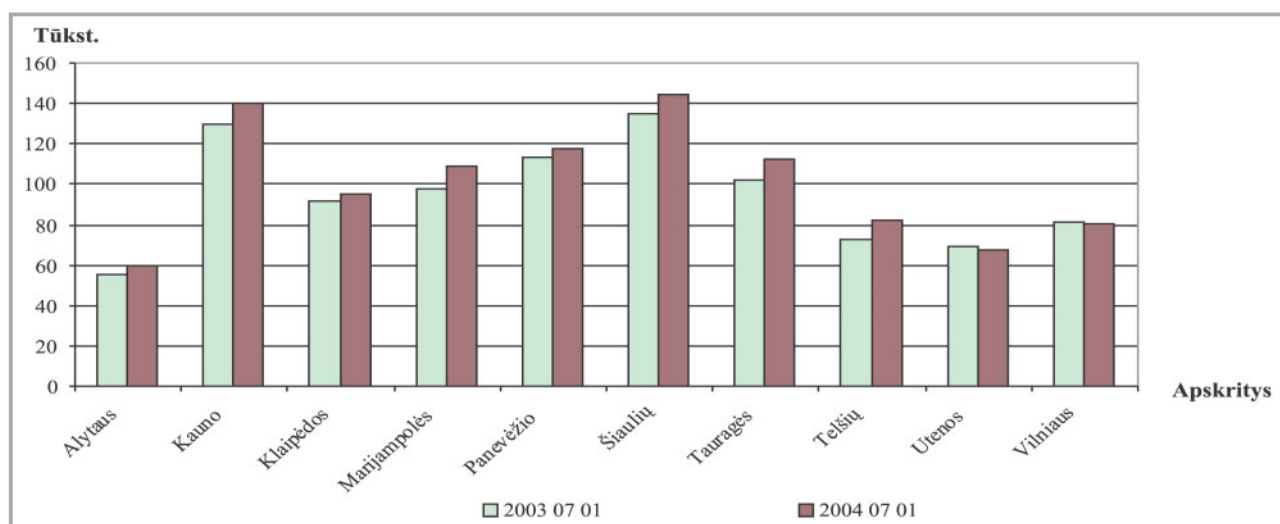
Kiaulienos, jautienos, paukštienos ir kiaušinių rinka

Mažėja galvijų laikytojų, tačiau didėja galvijų skaičius. Žemės ūkio ir

kaimo verslo centro duomenimis galvijininkystės ūkiai Lietuvoje turi tendenciją stambėti. Pavyzdžiui, šių metų liepos 1 d. palyginus su 2003 m. liepos 1 d., galvijų laikytojų skaičius Lietuvoje sumažėjo 4,4%

(10,19 tūkst.) ir sudarė 220,13 tūkst. Tuo tarpu galvijų skaičius, lyginant su 2003 m. liepos 1 d. duomenimis, išaugo 58,43 tūkst. arba 6,16% ir sudarė 1,007 mln. Sumažėjo ir karvių laikytojų skaičius. Šių metų liepos 1 d. jis sudarė 192,36 tūkst. ir lyginant su 2003 m. liepos 1 d. – sumažėjo 5,4%. Tačiau karvių skaičius per tą patį laikotarpį padidėjo 2,9%
tęsinys 9 psl.

Galvijų pasiskirstymas Lietuvoje pagal apskritis 2003 m. 07 01 ir 2004 m. 07 01

Šaltinis: ŽŪIKVC, Gyvulių registras

Galvijų supirkimas pagal skerdenas Lietuvoje 2004 m. 07 19 - 08 15

Galvijai (pagal raumeningumo klases)	Paskerstų galvijų skaičius, vnt.				Vidutinė (svertinė) kaina, Lt/100kg be PVM				Savitės kainos pokytis, %
	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	
Jauni nekastruoti buliai (A)									
R (R1+R2+R3)	9	0,0	-	-	693,41	0,0	-	-	-
O1	14	0,0	0,0	0,0	620,01	0,0	0,0	0,0	-
O2	15	15	11	0,0	628,72	524,35	513,60	0,0	-
O3	10	7	0,0	0,0	626,82	500,86	0,0	0,0	-
O (O1+O2+O3)	39	36	17	24	625,07	524,38	511,94	503,33	-1,68
P2	3	5	0,0	0,0	583,79	464,01	0,0	0,0	-
P (P1+P2+P3)	5	9	15	0,0	575,12	477,92	458,42	0,0	-
S-P	53	47	32	28	634,81	518,75	488,16	498,24	2,06
Karvės (D)									
O (O1+O2+O3)	0,0	0,0	3	0,0	0,0	0,0	454,86	0,0	-
P1	7	0,0	0,0	3	464,61	0,0	0,0	394,91	-
P2	0,0	0,0	9	0,0	0,0	0,0	389,85	0,0	-
P (P1+P2+P3)	9	9	13	16	461,68	408,55	383,22	401,11	4,67
S-P	11	10	16	19	455,58	409,85	399,82	401,93	0,53
Telyčios (E)									
O (O1+O2+O3)	0,0	8	8	9	0,0	487,25	467,50	463,71	-0,81
P (P1+P2+P3)	0,0	0,0	0,0	8	0,0	0,0	0,0	431,18	-
S-P	0,0	12	9	17	0,0	469,91	462,90	449,38	-2,92

Pastaba: 0,0 - reikšmė yra mažesnė nei pasirinkta imtis

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Galvijų supirkimo vidutinės kainos Europos Sąjungos valstybėse
2004 m. 07 26 - 08 08, EUR/100 kg (šaldytos skerdenos)**

Valstybė	Kategorija	Jauni buliukai		Jaučiai		Karvės		Telyčios	
		31 sav.	32 sav.	31 sav.	32 sav.	31 sav.	32 sav.	31 sav.	32 sav.
Belgija		233,30	233,29	-	-	178,63	179,77	271,69	272,28
Čekija		225,04	224,31	-	-	158,39	156,51	174,23	174,25
Danija		250,22	248,59	247,73	256,07	163,63	164,05	249,86	247,46
Vokietija		258,14	260,40	231,57	228,19	199,62	201,41	234,07	235,73
Estija		167,02	171,91	-	-	115,64	122,65	166,44	178,88
Graikija		361,35	359,99	-	-	144,70	151,58	353,28	348,57
Ispanija		265,84	265,47	-	-	134,43	134,05	284,15	283,64
Prancūzija		276,24	278,21	285,77	289,09	262,91	267,38	324,06	325,97
Airija		262,89	260,33	253,72	252,13	179,28	178,18	253,83	252,14
Italija		314,42	315,52	-	-	146,68	149,81	349,88	355,35
Kipras		301,29	301,99	-	-	194,55	195,00	275,46	276,10
Latvija		152,68	149,01	-	-	126,45	117,30	150,30	142,46
Lietuva		151,48	148,75	-	-	-	112,91	-	-
Liuksemburgas		301,59	303,22	251,68	265,75	228,47	243,21	275,38	285,55
Vengrija		225,57	225,86	-	-	157,66	172,44	227,75	235,76
Malta		323,05	326,34	-	-	-	-	-	-
Olandija		241,23	239,10	-	-	206,12	207,85	-	-
Austrija		268,89	270,61	272,08	271,65	192,05	191,97	246,89	247,73
Lenkija		185,08	190,27	-	-	148,05	152,97	163,47	166,81
Portugalija		275,49	275,49	-	-	142,77	142,77	269,30	260,17
Slovėnija		250,40	249,66	-	-	116,14	116,61	230,21	231,28
Slovakija		212,29	213,19	-	-	151,11	149,88	171,49	169,36
Suomija		244,26	241,84	-	-	145,98	144,95	196,64	193,78
Švedija		236,10	237,18	229,89	233,34	178,34	180,37	222,05	221,17
Didžioji Britanija		281,15	282,21	293,42	293,51	-	-	291,81	291,72
ES vidutinė kaina		271,34	272,43	275,59	275,46	201,71	203,89	277,60	278,30

Šaltinis: Europos Komisija

Galvijų supirkimas pagal gyvą svorį Lietuvoje 2004 m. 07 26 - 08 15

Paskersti galvijai pagal kategorijas		Paskerstų galvijų skaičius, vnt.			Vidutinė (svertinė) kaina, Lt/100kg be PVM			Savitės kainos pokytis, %
		31 sav.	32 sav.	33 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	
Buliukai ir jautukai (3-36 mėn.)	I kat.	342	211	320	275,43	264,96	261,86	-1,17
	II kat.	200	142	169	256,79	250,94	243,91	-2,80
	III A ir III B kat.	127	110	110	237,38	237,13	224,23	-5,44
	IV A ir IV B kat.	61	47	81	219,07	209,35	204,76	-2,19
	V A ir V B kat.	5	8	7	188,12	192,62	180,01	-6,55
	VI A ir VI B kat.	0,0	-	3	0,0	-	131,05	-
Bendra vidutinė/Iš viso:		735	518	690	261,08	251,37	246,18	-2,06
Telyčios (3-36 mėn.)	II kat.	145	101	175	231,59	222,77	220,35	-1,09
	III A ir III B kat.	46	42	79	209,47	202,05	198,15	-1,93
	IV A ir IV B kat.	33	26	27	176,41	178,95	179,47	0,29
	V A ir V B kat.	12	12	8	166,18	160,30	183,89	14,72
	VI A ir VI B kat.	3	0,0	0,0	131,26	0,0	0,0	-
Bendra vidutinė/Iš viso:		239	181	289	218,99	210,53	211,14	0,29
Karvės (virš 36 mėn.)	IA kat.	134	145	127	179,80	170,93	169,69	-0,73
	IB kat.	19	30	73	166,48	170,19	164,22	-3,51
	II A ir II B kat.	227	125	261	168,88	156,51	157,00	0,31
Bendra vidutinė/Iš viso:		380	300	461	172,84	165,31	161,91	-2,06
Veršeliai	I-IV kat.	180	168	143	381,47	377,75	401,62	6,32

Šaltinis: ŽŪMPRIŠ

(13,67 tūkst.) ir sudarė 477,97 tūkst. 2004 m. liepos 1d. daugiausiai galvijų buvo laikoma Šiaulių ir Kauno apskrityse, atitinkamai 144,58 tūkst. ir 140,34 tūkst.

Didėja skerdziamų galvijų skaičius. Pirmąjį šių metų pusmetį Lietuvoje buvo paskersta 134,22 tūkst. galvijų – 6,5% daugiau negu per tą patį 2003 m. laikotarpį. Daugiau nei pusė iš jų – 50,5% buvo paskersti gegužės – birželio mėnesiais. Tuo tarpu 2003 m. gegužės – birželio mėnesiais skerdimai

sudarė tik 34,2% pirmojo pusmečio galvijų skerdimų.

Lietuvoje galvijų skerdimo zonos atitinka galvijų auginimo zonas. Kaip ir praėjusiais metais, pirmąjį šių metų pusmetį daugiausia galvijų buvo paskersta Šiaulių, Panevėžio ir Kauno apskrityse, atitinkamai 15,4%, 13,4% bei 12,6%. Analogiška situacija buvo ir 2003 m. tą patį laikotarpį – daugiausiai galvijų buvo skerdžiama Šiaulių (15%), Kauno (14,7%) bei Panevėžio (12,5%) apskrityse.

Kiaulių supirkimas pagal skerdenas Lietuvoje 2004 m. 07 19 - 08 15

Kategorija (pagal raumeningumą, %)	Paskerstų kiaulių skaičius, vnt.				Vidutinė (svertinė) kaina, Lt/100kg be PVM				Savaitės kainos pokytis, %
	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	
(S) virš 60	723	627	690	822	547,10	540,26	530,94	509,78	-3,98
(E) 55 - 60	1714	1699	1944	1749	537,32	531,10	522,04	518,48	-0,68
(U) 50 - 55	1049	1099	901	908	519,61	512,37	501,60	498,11	-0,70
(R) 45 - 50	316	340	230	313	496,34	491,40	475,80	473,40	-0,50
(O) 40 - 45	70	76	43	77	477,07	469,88	448,70	464,08	3,43
(P) iki 40	61	50	0,0	54	372,19	353,01	0,0	356,30	-
Iš viso (S-P)	3933	3891	3811	3923	528,19	521,28	515,10	505,53	-1,86

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Kiaulių supirkimas pagal gyvą svorį Lietuvoje 2004 m. 07 19 - 08 15

Paskerstos kiaulės pagal kategorijas	Paskerstų kiaulių skaičius, vnt.				Vidutinė (svertinė) kaina, Lt/100kg be PVM				Savaitės kainos pokytis, %
	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	
I kat. (penimi)	1719	1748	3673	5499	399,32	395,85	376,99	379,35	0,63
II kat. (penimi)	2310	2311	303	298	396,92	376,88	391,91	377,01	-3,80
III kat. (penimi)	45	62	55	50	414,36	392,46	377,50	380,24	0,73
IV kat. (nesiparšiusios ir paršavedės be ryšk.tešm.pakit.)	153	143	116	176	353,82	324,34	331,18	339,61	2,55
V kat. (iškastruoti kuiliai, paršavedės)	18	26	29	38	238,54	275,55	348,72	268,02	-23,14
Bendroji (I-Vkat.)/Iš viso:	4245	4290	4176	6061	393,98	380,12	375,28	375,37	0,02

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Kiaulių supirkimo pagal skerdenas vidutinės (svertinės) kainos Lenkijoje, 2004 m. 07 19 - 08 15, Lt/100 kg*

Kiaulių skerdenų klasė	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %
S	498,95	512,09	514,46	514,89	0,08
E	481,06	496,89	493,35	494,98	0,33
U	460,23	477,01	474,76	472,26	-0,53
R	436,99	458,22	456,87	452,67	-0,92
O	411,43	432,96	427,29	426,10	-0,28
P	409,65	431,95	420,23	414,42	-1,38
S-P	458,06	475,92	472,72	473,20	0,10

*kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

**Kiaulių (E klasės) supirkimo vidutinės kainos Europos Sąjungos valstybėse
2004 m. 07 12 - 08 08, EUR/100 kg**

Valstybė	Data	29 sav.	30 sav.	31 sav.	32 sav.	Savaitės kainos pokytis, %
Belgija		147,71	148,60	147,50	144,70	-1,90
Čekija		155,79	156,27	153,76	151,38	-1,55
Danija		127,50	130,31	130,32	130,32	0,00
Vokietija		157,90	158,55	157,57	157,54	-0,02
Estija		141,42	141,94	142,64	146,06	2,40
Graikija		166,83	173,06	174,57	177,02	1,40
Ispanija		165,16	159,94	155,03	150,26	-3,08
Prancūzija		141,00	140,00	139,00	136,00	-2,16
Airija		137,65	137,86	137,81	137,82	0,01
Italija		153,03	159,21	163,76	163,99	0,14
Kipras		159,79	159,72	160,11	160,48	0,23
Latvija		151,28	153,37	153,58	157,09	2,29
Lietuva		171,47	155,62	153,82	153,82	0,00
Liuksemburgas		160,50	162,80	162,30	159,30	-1,85
Vengrija		154,43	153,23	154,67	153,09	-1,02
Malta		161,86	162,00	162,35	162,46	0,07
Olandija		142,69	140,02	138,13	137,21	-0,67
Austrija		153,69	159,77	158,89	157,23	-1,04
Lenkija		136,34	143,08	147,83	146,27	-1,06
Portugalija		168,00	162,00	157,00	148,00	-5,73
Slovėnija		139,89	139,84	148,90	147,93	-0,65
Slovakija		155,39	154,77	151,48	147,40	-2,69
Suomija		127,40	127,40	127,92	128,07	0,12
Švedija		128,71	131,39	135,97	131,42	-3,35
Didžioji Britanija		160,86	160,13	160,28	160,53	0,16
ES vidutinė		149,50	149,92	149,52	147,77	-1,17

Šaltinis: Europos Komisija

2004 m. pirmąjį pusmetį (kaip ir 2003 m.) mažiausiai galvijų buvo paskersta Alytaus ir Utenos apskrityse, atitinkamai 6,8% (6,7%) ir 7% (7,2%).

Galvijų kainos neturėtų mažėti. Šių metų 33 savaitę (08 09-15), lyginant su birželio pabaiga, galvijų supirkimo kainos ženkliai sumažėjo. Pavyzdžiui, 27 savaitę (06 28 - 07 04) galvijų (pagal skerdenas) vidutinė supirkimo kaina buvo 6,36 Lt/kg. Tačiau 33 savaitę kaina nukrito iki 4,58 Lt/kg. Tuo tarpu vidutinė galvijų supirkimo pagal gyvą svorį kaina aukščiausia buvo 26 šių metų savaitę (06 21-27) ir siekė 2,83 Lt/kg, tačiau 33 savaitę sumažėjo iki 2,11 Lt/kg.

Galvijų supirkimo kainų padidėjimą vasaros pradžioje nulėmė nedidelė galvijų pasiūla. Todėl kainos didėjo kiekvieną dieną. Tačiau išaugus galvijienos kainoms sumažėjo šios mėsos vartojimas vidaus rinkoje. Padidėjus galvijų supirkimo kainoms išaugo galvijų pasiūla ir tokiu būdu susiformavo galvijienos perteklius. Tai buvo viena iš kainų mažėjimo priežasčių.

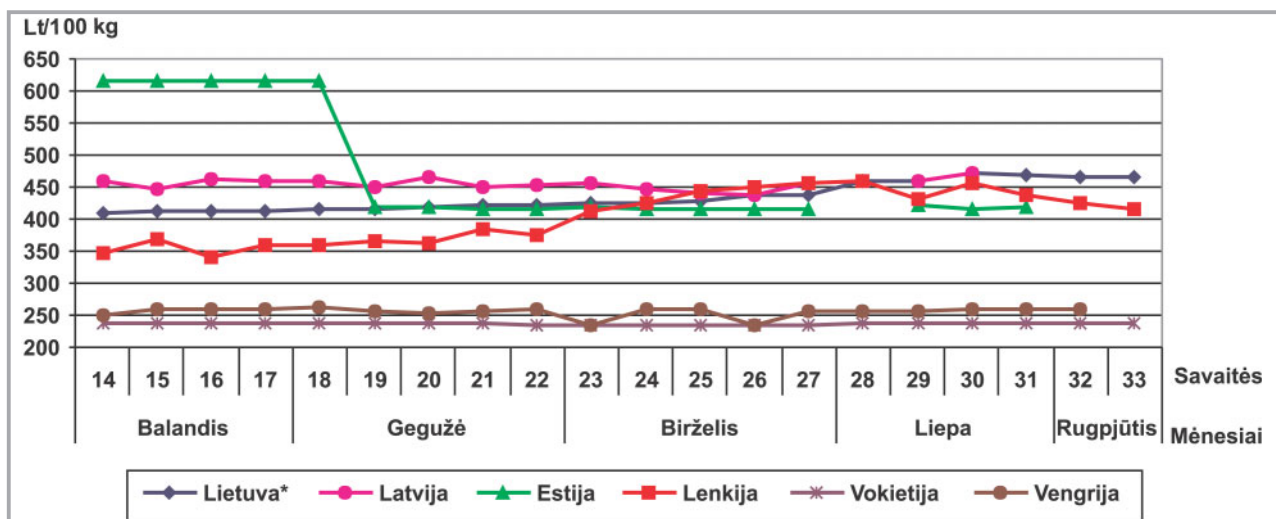
Manoma, kad artimiausiu metu galvijų supirkimo kainos neturėtų mažėti, nes, pavyzdžiui, Lenkijoje 32 savaitę (08 02-08) karvių supirkimo (pagal skerdenas) kainos buvo 0,40 EUR/kg, o buliukų – 0,42 EUR/kg didesnės nei Lietuvoje.

Kiaulių kainos išlieka stabilios. Antrąjį šių metų ketvirtį labai išaugo kiaulių supirkimo kainos. Pavyzdžiui, pirmąją balandžio savaitę kiaulių supirkimo pagal gyvą svorį kaina sudarė 3,49 Lt/kg, pagal skerdenas – 4,75 Lt/kg. Birželio paskutinę savaitę kiaulių supirkimo pagal gyvą svorį kaina padidėjo iki 4,35 Lt/kg, o pagal skerdenas – iki 6,18 Lt/kg. Tačiau paskutiniu laikotarpiu kiaulių supirkimo kainos stabilizavosi. Šių metų 32-33 savaitėmis kiaulių vidutinė supirkimo pagal gyvą svorį kaina nekito ir išliko 3,75 Lt/kg. Mėsos perdirbėjų nuomone, ir toliau išliekant tokiai vidutinei kiaulių supirkimo pagal gyvą svorį kainai, importas gali sumažėti.

Pagal ŽŪMPRIŠ, Europos Komisijos informaciją parengė
I. Kleinaitė ir V. Žičiūtė, tel.: (8-37) 397388

**Vidutinės didmeninės broilerių pardavimo kainos Lietuvoje ir kai kuriose Centrinės bei Rytų Europos valstybėse
2004 m. balandžio-rugpjūčio mėn.**

* vidutinės svertinės kainos

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZMP, ZSRIR

**Vištienos skerdenų pardavimo vidutinės (svertinės) didmeninės kainos Lietuvoje
2004 m. 07 19 - 08 15, Lt/100 kg (be PVM)**

Pavadinimas	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %
Išdarinėta skerdenėlė (A klasė, 65 %)	471,07	467,88	466,60	466,20	-0,09

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Šviežių supakuotų kiaušinių pardavimo vidutinės (svertinės) didmeninės kainos Lietuvoje
2004 m. 07 19 - 08 15, Lt/100 vnt (be PVM)**

Kokybės klasės (pagal svorį)	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %
A klasė					
L (nuo 63 g iki 73 g)	15,19	15,09	14,87	14,98	0,74
M (nuo 53 g iki 63 g)	14,97	15,11	14,87	14,56	-2,08
Vidutinė (L-M)	15,08	15,10	14,87	14,77	-0,67

Šaltinis: ŽŪMPRIS

**Vištienos skerdenų vidutinės didmeninės pardavimo kainos Lenkijoje
2004 m. 07 19 - 08 15, Lt/100 kg (be PVM)***

Pavadinimas	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %
Išdarinėta skerdenėlė (A klasė, 65 %)	455,46	436,45	424,88	415,53	-2,20

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

**Šviežių supakuotų kiaušinių pardavimo vidutinės didmeninės kainos Lenkijoje
2004 m. 07 19 - 08 15, Lt/100 vnt (be PVM)***

Kokybės klasės (pagal svorį)	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %
A klasė					
L (nuo 63 g iki 73 g)	15,74	15,89	15,69	15,76	0,45
M (nuo 53 g iki 63 g)	13,46	13,63	13,56	13,64	0,59
Vidutinė (L - M)	14,60	14,76	14,63	14,70	0,52

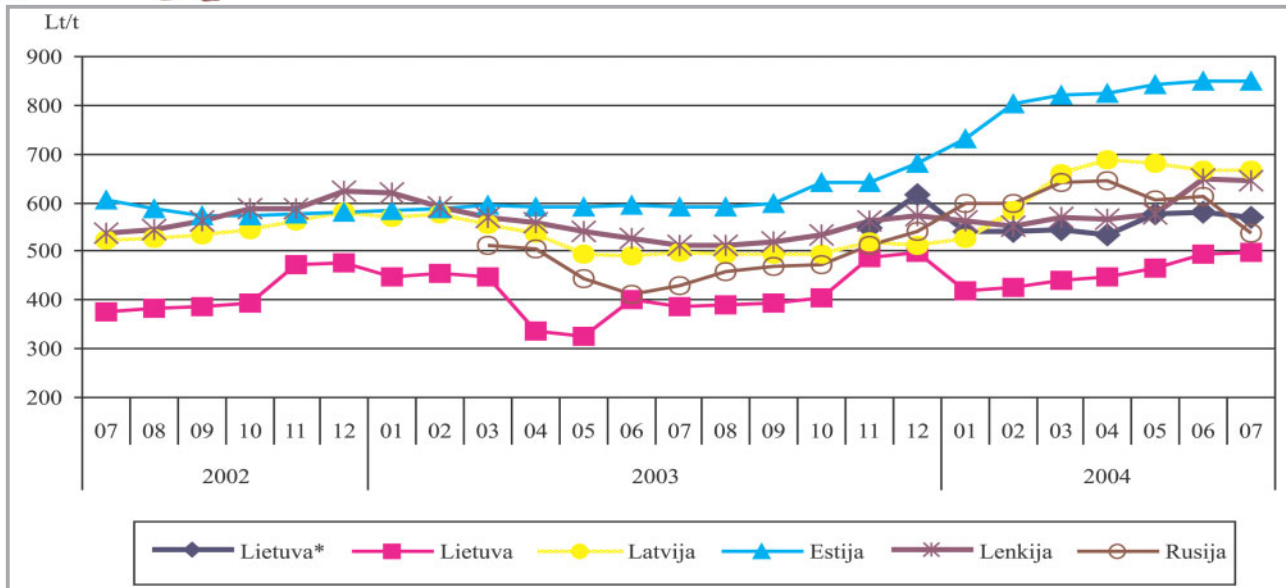
* kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltinis: ZSRIR

Pieno ir pieno produktų rinka

Pieno supirkimo vidutinės kainos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje ir Rusijoje
2002-2004 m., Lt/t**

Lietuva - kokybė: vidutinė visų rūšių; 3,4% riebumo; 3,0% baltymų;
Lietuva* - natūralaus riebumo;
Latvija - 3,5% riebumo; 3% baltymų;

Estija - kokybė: vidutinė visų rūšių; 3,5% riebumo; 3,0% baltymų;
Lenkija - kokybė: vidutinė visų rūšių; 3,5% riebumo; 3,0% baltymų;
Rusija - 3,4% riebumo.

**kainos užsienio valstybėse (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ŽŪMPRIS, ZMP, ARIS

Kai kurių pieno produktų vidutinės mėnesinės didmeninės kainos Lietuvoje 2004 m.

Produkto pavadinimas	Mat. vnt.	Pardavimo kaina, Lt (be PVM)			Mėnesio pokytis, %
		5 mėn.	6 mėn.	7 mėn.	
Geriamasis pienas					
Nenormalizuotas, nenugriebtas (natūralus pienas), pasterizuotas, ne mažesnio kaip 3,5% riebumo, 1 l pakuotėje	l	1,39	1,59	1,51	-5,0
Normalizuotas, nenugriebtas, pasterizuotas, 3,2% riebumo, 1 l pakuotėje	l	1,42	1,67	1,48	-11,4
Pusiau nugriebtas, pasterizuotas, 1,5-1,8% riebumo, 1 l pakuotėje	l	1,16	1,25	1,11	-11,2
Pusiau nugriebtas, pasterizuotas, 2,5% riebumo, 1 l pakuotėje	l	1,22	1,19	1,16	-2,5
Grietinė, 25% riebumo	kg	4,49	3,82	3,84	0,5
Sausi pieno produktai					
nenugriebto pieno milteliai	kg	7,51	7,58	7,13	-5,9
nugriebto pieno milteliai	kg	6,01	6,36	6,48	1,9
Sviestas ir kiti pieno riebalų produktai					
sviestas, 82% riebumo	kg	8,25	8,01	8,11	1,2
kiti pieno riebalų produktai					
lietuviškas „Valstiečių“ sviestas, 72% riebumo	kg	7,24	7,25	7,38	1,8
tepūs riebalų mišiniai, 62-80% riebumo	kg	6,97	7,00	6,95	-0,7
Sūriai					
Emmental tipo	kg	8,84	8,62	9,91	15,0
Gouda tipo	kg	8,32	8,37	8,30	-0,8
Mozzarella tipo	kg	9,34	9,24	9,12	-1,3
Edam tipo	kg	8,13	8,29	8,39	1,2
Tilsit tipo	kg	8,25	8,11	8,34	2,8
Lydytas sūris	kg	8,23	8,21	8,33	1,5

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Lietuvos pieno ir pieno produktų rinkos apžvalga 2004 m. liepos – rugpjūčio mėn.

Žaliavos supirkimas

ŽŪMPRIS duomenimis Lietuvoje žalio natūralaus riebumo pieno supirkimo apimtys didėja. 2004 m. liepos mėn. buvo supirkta 124,69 tūkst. t

natūralaus riebumo pieno. Tai 7,2% daugiau nei birželio mėn.

Tame skaičiuje natūralaus riebumo pienas, už kurį apmokant nebuvo taikyta nuoskaita sudarė 114,78 tūkst. t, o natūralaus riebumo pienas, už kurį apmokant buvo taikyta nuoskaita – 9,91 tūkst. t.

Kai kurių pieno produktų vidutinės savaitinės didmeninės kainos Lietuvoje 2004 m. 07 19 - 08 15, Lt/kg be PVM

Produkto pavadinimas	Kodas	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %
Išrūgų milteliai	273	1,38	1,28	1,49	-	-
	2241	-	-	-	6,52	-
Nugriebto pieno milteliai	2242	6,47	6,09	6,23	5,85	-6,10
Nenugriebto pieno milteliai	222	7,12	6,80	7,43	6,88	-7,40
	23111	-	-	-	7,42	-
Sviestas, 82% riebumo	23112	-	-	-	8,30	-
	23113	8,03	8,14	8,24	8,70	5,58
Sūriai						
Emmental tipo	24271	10,66	9,62	10,73	-	-
Edam tipo	24273	8,19	8,56	8,49	-	-
Parmesan tipo	24277	9,88	9,11	9,78	-	-
	24231	-	-	-	8,59	-
Gouda tipo	24273	8,87	8,78	9,15	-	-
Mozzarella tipo	24274	9,27	9,15	9,48	-	-
	24232	-	-	-	9,34	-
Tilsit tipo	24275	8,42	8,31	8,46	-	-
Kietieji ilgai nokstantys sūriai	24241	-	-	-	12,88	-

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Pasaulinės pieno produktų kainos 2004 m. 07 12 - 08 08

Produktas	Vidutinė kaina, USD/kg				Savaitės pokytis, %	Vidutinė kaina, Lt/kg*
JAV CME, FOB						
	29 sav.	30 sav.	31 sav.	32 sav.		32 sav.
Sviestas, AA	3,68	3,75	3,35	3,35	0,00	9,60
Sūris Cheddar tipo, blokais	3,26	3,33	3,41	3,40	-0,29	9,74
LPM, Centrinis ir Rytų regionas, FOB	2,03	2,03	1,96	1,96	0,00	5,62
NPM, Nacionalinis vid., FOB	3,05	3,01	3,01	3,00	-0,33	8,60
Išrūgų milteliai, Centrinis regionas, FOB	0,55	0,52	0,50	0,49	-2,00	1,40
Vakarų Europoje, eksportui, FOB						
	30 sav.	32 sav.				32 sav.
Sviestas, 82% riebumo	2,03	2,08			2,46	5,96
LPM	2,16	2,19			1,39	6,28
NPM	2,30	2,30			0,00	6,59
Lydytas sūris	2,25	2,25			0,00	6,45
Išrūgų milteliai	0,53	0,53			0,00	1,52
Okeanijos valstybėse, eksportui, FOB						
	30 sav.	32 sav.				32 sav.
Sviestas, 82% riebumo	1,85	1,85			0,00	5,30
LPM	2,10	2,10			0,00	6,02
NPM	2,10	2,10			0,00	6,02
Sūris Cheddar tipo	2,71	2,73			0,74	7,82

LPM - nugriebto pieno milteliai; NPM - nenugriebto pieno milteliai

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamas datas LB valiutų kursą

Šaltinis: USDA

Supirkto pieno, atitinkančio ES nustatytus kokybės reikalavimus, kiekis sudarė 92% nuo viso liepą supirkto pieno kiekio.

Natūralaus riebumo pieno vidutinė svertinė kaina liepos mėn. sudarė 571,3 Lt/t. Lyginant su birželio mėn. ji sumažėjo 1,8%. Pieno, už kurį apmokant

nebuvo taikyta nuoskaita, kaina sumažėjo iki 582,4 Lt/t, arba 1,7% lyginant su birželio mėn. Tuo tarpu pieno, kuriam buvo taikytina nuoskaita, vidutinė svertinė kaina minėtu laikotarpiu nukrito iki 422,2 Lt/t – apie 5,9%.

2004 m. liepą už natūralaus riebumo pieną

Kai kurių pieno produktų kainos (gamintojų) ES valstybėse 2004 m. 07 19 - 08 15, EUR/kg

Valstybė, produktas	30 sav.	31 sav.	32 sav.	33 sav.	Savaitės pokytis, %
Sviestas, 82%rieb.					
Vokietija, firminis	3,02	3,02	3,02	3,02	0,00
Prancūzija, pirma rūšis	3,02	3,02	3,02	3,02	0,00
Belgija, firminis	3,05	3,05	3,07	3,04	-0,98
Italija, firminis	3,10	3,10	-	-	-
Olandija, firminis	3,02	3,02	3,02	3,02	0,00
Lenkija	2,64	2,66	2,66	2,70	1,50
Nugriebto pieno milteliai					
Vokietija	2,12	2,10	2,10	2,10	0,00
Prancūzija	2,02	2,01	2,01	2,00	-0,50
Belgija	2,08	2,08	2,07	2,07	0,00
Olandija	2,04	2,04	2,04	2,03	-0,49
Lenkija	1,86	1,87	1,87	1,88	0,53
Nenugriebto pieno milteliai (26%rieb.)					
Vokietija	2,56	2,56	2,56	2,56	0,00
Prancūzija	2,55	2,55	2,55	2,52	-1,18
Belgija	2,60	2,59	2,59	2,59	0,00
Olandija	2,58	2,57	2,58	2,58	0,00
Lenkija	2,33	2,47	2,40	2,36	-1,67
Išrūgų milteliai					
Vokietija	0,40	0,40	0,41	0,44	7,32
Prancūzija	0,37	0,39	0,39	0,42	7,69
Olandija	0,41	0,41	0,42	0,43	2,38
Lenkija	0,41	0,40	0,43	0,40	-6,98
Sūriai					
Vokietija					
<i>Sūris Tilsiter tipo, 45%</i>	2,77	2,77	2,77	2,77	0,00
<i>Sūris Edamer tipo, 40%</i>	2,81	2,81	2,83	2,83	0,00
<i>Sūris Gouda tipo, 45/48%</i>	2,82	2,82	2,82	2,84	0,71
<i>Lydytas sūris, 45%</i>	2,84	2,84	2,85	2,85	0,00
Belgija					
<i>Sūris Gouda tipo, 48%</i>	3,69	3,51	3,51	3,51	0,00
<i>Sūris Cheddar tipo</i>	3,03	3,03	3,03	3,03	0,00
Italija					
<i>Sūris Parmigiano tipo</i>	8,50	8,50	-	-	-
<i>Sūris Grana Padano tipo</i>	6,38	6,38	-	-	-
<i>Sūris Provolone tipo</i>	4,78	4,78	-	-	-
<i>Sūris Provolone Cremona tipo</i>	4,78	4,78	-	-	-
<i>Sūris Gorgonzola tipo</i>	3,90	3,90	-	-	-
<i>Sūris Italico tipo</i>	4,37	4,37	-	-	-
<i>Sūris Taleggio tipo</i>	4,47	4,47	-	-	-
Lenkija					
<i>Edam tipo, 42%</i>	2,53	2,58	2,51	2,61	3,98
<i>Emmental tipo</i>	2,57	2,69	2,90	2,73	-5,86
<i>Mozzarella tipo</i>	2,18	2,05	2,49	2,47	-0,80

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą

Šaltiniai: ZMP, ZSRIR

perdirbimo įmonės mokėjo vidutiniškai po 576,52 Lt/t, o pieno supirkimo įmonės – po 520,32 Lt/t. Lyginant su birželio mėn. pieno perdirbimo įmonių mokama vidutinė kaina sumažėjo 2%. Tuo tarpu pieno supirkimo įmonės supirkimo kainą padidino 0,3%.

Produktų gamyba

Didėjant žalio pieno gamybos apimtims, didėja ir pieno produktų gamyba. Pavyzdžiui, liepą, lyginant su birželiu, geriamojo pieno gamybos apimtys išaugo 7,5% (nuo 5375,2 t iki 5575,9 t), raugintų pieno gėrimų ir jogurtų, išskyrus pasukas – 0,2% (nuo 3993,4 t iki 4000,4 t), sviesto (ne mažiau kaip 80% riebumo) – 30,5% (nuo 511,9 t iki 668,2 t), sūrių (tik karvių pieno) – 9,1% (nuo 6079,8 t iki 6633,7 t), lydytų sūrių – 14,6% (nuo 138,4 t iki 158,6 t), išrūgų miltelių – 11,6% (nuo 1346 t iki 1502 t). Tačiau grietinės ir grietinės gamybos apimtys nagrinėjamu laikotarpiu sumažėjo 2,5% (nuo 4423,1 t iki 4314,2 t), o nugriebto pieno miltelių – 7,3% (nuo 1717 t iki 1592 t).

Atsargos

Liepą, lyginant su birželiu, išaugo kai kurių pieno produktų atsargos. Pavyzdžiui, nugriebto pieno miltelių atsargos sandėliuose padidėjo 19,6% (nuo 2258 t iki 2701 t), sūrių (tik karvių pieno) – 25,8% (nuo 8915,3 t iki 11217,3 t), lydytų sūrių – 35% (nuo 20 t iki 27 t), išrūgų miltelių – net 52,9% (nuo 603 t iki 922 t). Tačiau, sviesto (nemažiau kaip 80% riebumo) atsargos nagrinėjamu periodu sumažėjo 23,2% (nuo 650,5 t iki 499,7 t), o nenugriebto pieno miltelių – net 91,9% (nuo 1038 t iki 84 t).

Prekyba pieno produktais

2004 m. 33 savaitę (08 09 – 08 15) Lietuvos

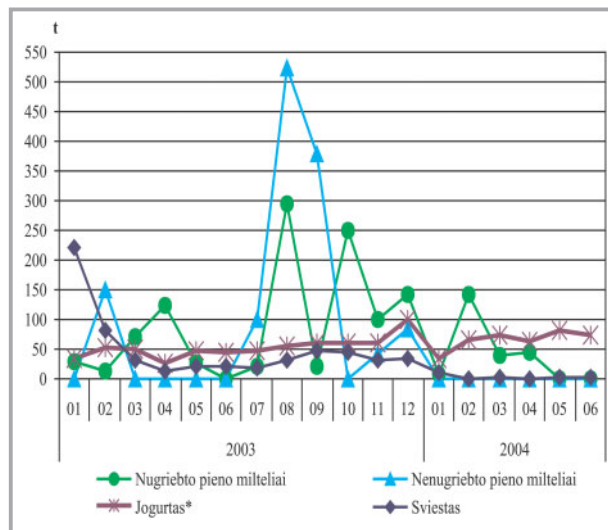
pieno perdirbimo įmonės vidaus rinkoje pardavė 6,5 t nugriebto pieno miltelių, atitinkančių nustatytus intervencinio supirkimo reikalavimus, 5,9 t – nugriebto pieno miltelių, kurių didžiausias pieno riebalų kiekis 1,5% produkto masės, 6,9 t – nenugriebto pieno miltelių, 7,4 t – A klasės 82% riebumo sviesto, 8,3 t – 82% riebumo sviesto (5-20 kg pakuotėje), 8,7 t – 82% riebumo fasuoto įvairioje pakuotėje sviesto, 8,6 t – Gouda tipo sūrių, 9,3 t – Tilsit tipo sūrių, 12,9 t – kietųjų ilgai nokstančių sūrių.

Eksportuotojams bus mokamos kompensacijos

Remiantis Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (NMA) duomenimis, ES valstybėms eksportuojančioms žemės ūkio ir maisto produktus į trečiąsias šalis, gali būti padengiamas skirtumas tarp pasaulinių ir ES rinkos kainų, išmokant eksporto kompensaciją. Įmonės, siekiančios pasinaudoti ES parama užsienio prekybai, turi įsiregistruoti NMA prekyautojų registre. Norint gauti eksporto licenciją arba sertifikatą su iš anksto nustatyta kompensacija, privaloma NMA pateikti paraišką bei sumokėti garantinį mokestį, užtikrinantį licencijoje nurodytų įsipareigojimų vykdymą. Kompensacija išmokama per tris mėnesius nuo tos dienos, kai NMA gauna visą informaciją bei dokumentus, reikalingus kompensacijos apskaičiavimui ir išmokėjimui. Neįvykdžius ar netinkamai įvykdžius įsipareigojimus, garantinis mokestis ar jo dalis pareiškėjui negražinama.

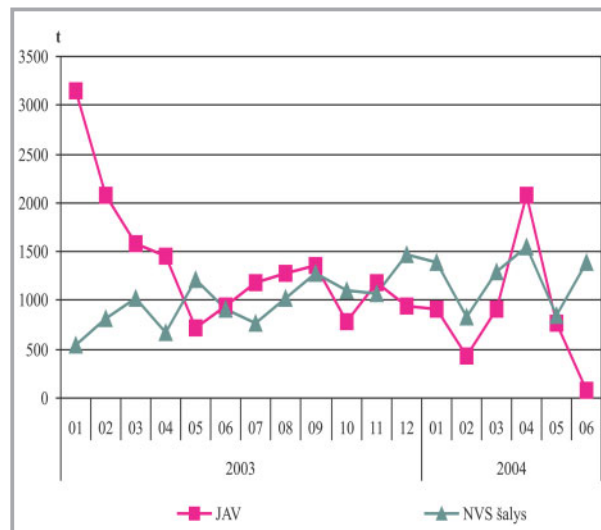
Pagal ŽŪMPRIS, NMA parengė I. Tiškevičienė ir P. Račinskas, tel.: (8-37) 397280

Kai kurių pieno produktų eksportas į NVS šalis
2003-2004 m., t

* pasukos, rūgpienis ir grietinė, jogurtas, kefyras ir kitoks fermentuotas arba raugintas pienas ir grietinė

Sūrių eksportas į JAV ir NVS šalis
2003-2004 m., t

Šaltinis: MD

Bulvių, daržovių, vaisių ir uogų rinka

Lietuvos bulvių rinka

Rugpjūčio antroje pusėje bulvių kainos mažėjo. Didelės frakcijos (virš 50 mm skersmens) bulvės buvo parduodamos po 0,40-0,45 Lt/kg, vidutinės frakcijos (35-50 mm) – po 0,30-0,35 Lt/kg, mažos frakcijos (20-35 mm) – po 0,20 Lt/kg. Tačiau 20-35 mm skersmens bulvių paklausa buvo labai maža. Priklausomai nuo kokybės ir pakuotės didieji prekybos tinklai supirkinėjo didesnės frakcijos fasuotas bulves nuo 0,38 iki 0,55 Lt/kg. Bulvių augintojai nerimauja, kad dėl gausių kritulių antroje rugpjūčio pusėje ir rugsėjį gali tecti sumažinti bulvių derliaus prognozes.

Bulvių derliaus prognozės ir kainos kai kuriose ES šalyse

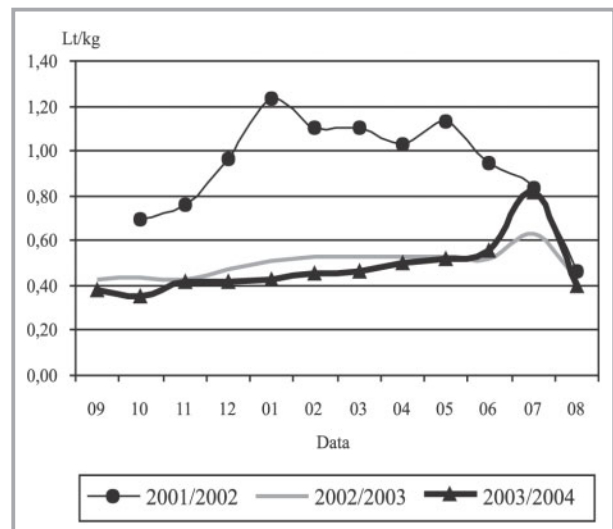
Nors dauguma ES-15 šalių dar nepaskelbė informacijos apie 2004 m. bulvių pasėlių plotus, prognozuojama, kad jose bus išauginta apie 45 mln. t bulvių. Sausringais 2003 m. bulvių derlius sudarė 41,25 mln. t.

Belgijoje maistinėmis ir sėklinėmis bulvėmis užsodinta 66,8 tūkst. ha, t.y. 12,6% daugiau negu 2003 m. Manoma, kad panašiai bulvių pasėliai yra padidėję ir Olandijoje. Jei bulvių derliui palankios oro sąlygos išsilaukys iki vegetacijos pabaigos bei derliaus nuėmimo metu, galima prognozuoti, kad bulvių kainos 2004/05 prekybos metais bus minimalios.

Britų bulvių taryba informuoja, kad Jungtinėje Karalystėje bulvėmis apšodinta apie 149,4 tūkst. ha, t.y. 2,8% daugiau. Prognozuojama, kad 2004 m. derlius gali būti apie 6,3 mln. t. 2003 m. bulvių derlius sudarė 5,99 mln. t.

Vokietija, esant palankioms oro sąlygoms, yra

Bulvių vidutinės kainos (augintojų) Lietuvoje 2001 - 2004 m.

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Bulvių ir daržovių pardavimo kainos Lietuvos prekiniuose ūkiuose 2004 m. 08 02 - 29, Lt/kg*

Daržovės	Data	32 sav.		33 sav.		34 sav.		35 sav.		Savaitės pokytis, %	
		Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Bulvės		0,40	0,45	0,35	0,55	0,30	0,45	0,30	0,40	0,00	-11,11
Fasuotos bulvės		-	0,50	-	0,63	-	0,55	0,38	0,48	-30,91	-12,73
Burokėliai		0,35	0,40	0,35	0,50	0,30	0,40	0,30	0,35	0,00	-12,50
Svogūnai		-	-	1,00	1,20	-	1,00	-	1,00	-	0,00
Morkos		-	0,50	-	0,50	-	0,50	0,40	0,50	-20,00	0,00
Plautos morkos		-	0,65	0,60	0,65	0,55	0,75	0,50	0,65	-9,09	-13,33
Kopūstai		-	0,50	0,35	0,50	0,35	0,50	0,30	0,45	-14,29	-10,00
Žiediniai kopūstai		0,80	1,30	0,55	0,60	0,55	0,80	0,80	1,00	45,45	25,00
Kiniški kopūstai		0,50	0,55	0,50	0,55	0,45	0,50	0,50	0,60	11,11	20,00
Porai		-	-	-	-	2,50	3,00	2,60	3,00	4,00	0,00
Svogūnų laiškai		2,50	3,50	3,00	3,50	2,00	3,50	2,50	3,00	25,00	-14,29
Brokoliai**		-	-	-	-	-	1,30	-	1,30	-	0,00
Kalioropės		-	3,50	-	3,00	-	3,00	-	3,50	-	16,67
Cukinijos		-	2,00	-	2,00	-	2,00	-	2,00	-	0,00
Petražolės		3,50	5,00	3,00	5,00	3,00	4,00	3,00	5,00	0,00	25,00
Krapai		2,00	4,00	2,00	4,00	2,00	5,00	4,00	5,50	100,00	10,00
Salotos		2,00	3,00	1,80	3,00	1,80	3,00	2,00	3,00	11,11	0,00
Rosso salotos		-	4,00	-	4,00	-	5,00	-	5,00	-	0,00

* kainą lemia kokybė, prekinis paruošimas, pateikiamos produkcijos kiekiai, transporto išlaidos.

** vnt. kaina

Šaltinis: LDAA

pajėgi išauginti apie 13 mln. t bulvių. Būdamą viena stambiausių bulvių augintojų Europoje, ji gali daryti žymią įtaką ES bulvių rinkai. Tikimasi, kad Vokietijoje 2004 m. bulvių derlius neviršys 11,5 mln. t. Palyginimui, 2003 m. bulvių derlius šioje valstybėje siekė 9,8 mln. t.

Rugpjūčio viduryje vidutinė maistinių bulvių kaina Vokietijoje buvo 60 EUR/t (207 Lt/t), Jungtinėje Karalystėje – 182,8 EUR/t (631 Lt/t), Ispanijoje – 207,9 EUR/t (718 Lt/t), Airijoje – 275 EUR/t (949,5 Lt/t). Vidutinė ankstyvųjų perdirbti skirtų *Bintje* bulvių kaina Belgijoje buvo 30 EUR/t (104 Lt/kg).

Lietuvos daržovių rinkos apžvalga

Rugpjūčio antroje pusėje **kopūstų** kainos mažėjo, nors pasiūla nebuvo labai didelė. Kainų mažėjimą lėmė į Lietuvą įvežami lenkiški kopūstai po 0,25-0,30 Lt/kg. Lietuviškų kopūstų kaina sumažėjo 10-14% – iki 0,30-0,45 Lt/kg.

Kiniškų kopūstų kaina trečiąją rugpjūčio savaitę buvo sumažėjusi iki 0,45-0,50 Lt/kg, tačiau rugpjūčio pabaigoje vėl pakilo iki 0,50-0,60 Lt/kg. Vasarinių kiniškų kopūstų plotus reikėtų mažinti, nes vasaros metu vartotojai renkasi kitas žalumynines daržoves.

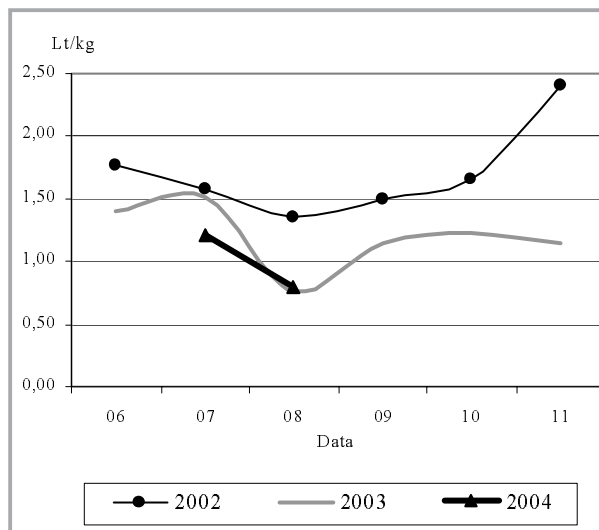
Žiedinių kopūstų kaina trečiąją rugpjūčio savaitę buvo sumažėjusi iki 0,60-0,80 Lt/kg, o smulkūs augintojai juos parduodavo net po 0,30 Lt/kg. Tačiau rugpjūčio pabaigoje žiedinių kopūstų kaina vėl pakilo iki 0,80-1,00 Lt/kg, nes paklausa viršijo pasiūlą.

Vis daugiau kopūstinių daržovių Lietuvos prekybos tinkluose, kaip ir Vakaruose, parduodama vienetais, todėl augintojams reikia keisti taros parametrus, kad dėžutės talpintų optimalų vienetų skaičių. Tai didina parduodamų daržovių savikainą.

Antroje rugpjūčio pusėje **morkų** kaina sumažėjo, nes produkciją pradėjo tiekti stambieji daržininkystės ūkiai. Neplautos morkos buvo tiekiamos po 0,40 Lt/kg, o plautos, priklausomai nuo kokybės ir pakuotės – po 0,50-0,65 Lt/kg. Tiek Lietuvoje, tiek visoje Europoje laukiami geri morkų derliai, todėl morkų kainos turėtų mažėti.

Antroje rugpjūčio pusėje prasidėjo lietuviškų **svogūnų** realizacija. Svogūnų pardavimo kaina siekė 0,65 Lt/kg. Šiuo metų laiku dėl didelių rankinio darbo sąnaudų derliaus nuėmimo savikaina yra labai didelė. Todėl produkciją rinkai tiekia smulkūs augintojai. Prekiniai ūkiai dėl per žemos šiuo metu kainos svogūnų kol kas nerealizuoja. Nuogaustaujama, kad dėl nepalankių oro sąlygų rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais svogūnų kakleliai neužsidarys, jie taps neatsparūs ligoms, o tai, savo ruožtu, turės neigiamos įtakos derliui ir jo kokybei.

Žiedinių kopūstų vidutinės kainos (augintojų) Lietuvoje 2002 - 2004 m.

Šaltinis: ŽŪMPRIS

Burokėlių kaina stabilizavosi. Iš prekių ūkių jie tiekiami po 0,30-0,35 Lt/kg. Kaina turėtų nemažėti, nes, remiantis Lietuvos daržovių augintojų asociacijos narių bei sėklų įmonių apklausos duomenimis, šiemet burokėlių pasėlių plotai mažesni, o Lenkijoje vidutinė burokėlių kaina – apie 0,40 Lt/kg.

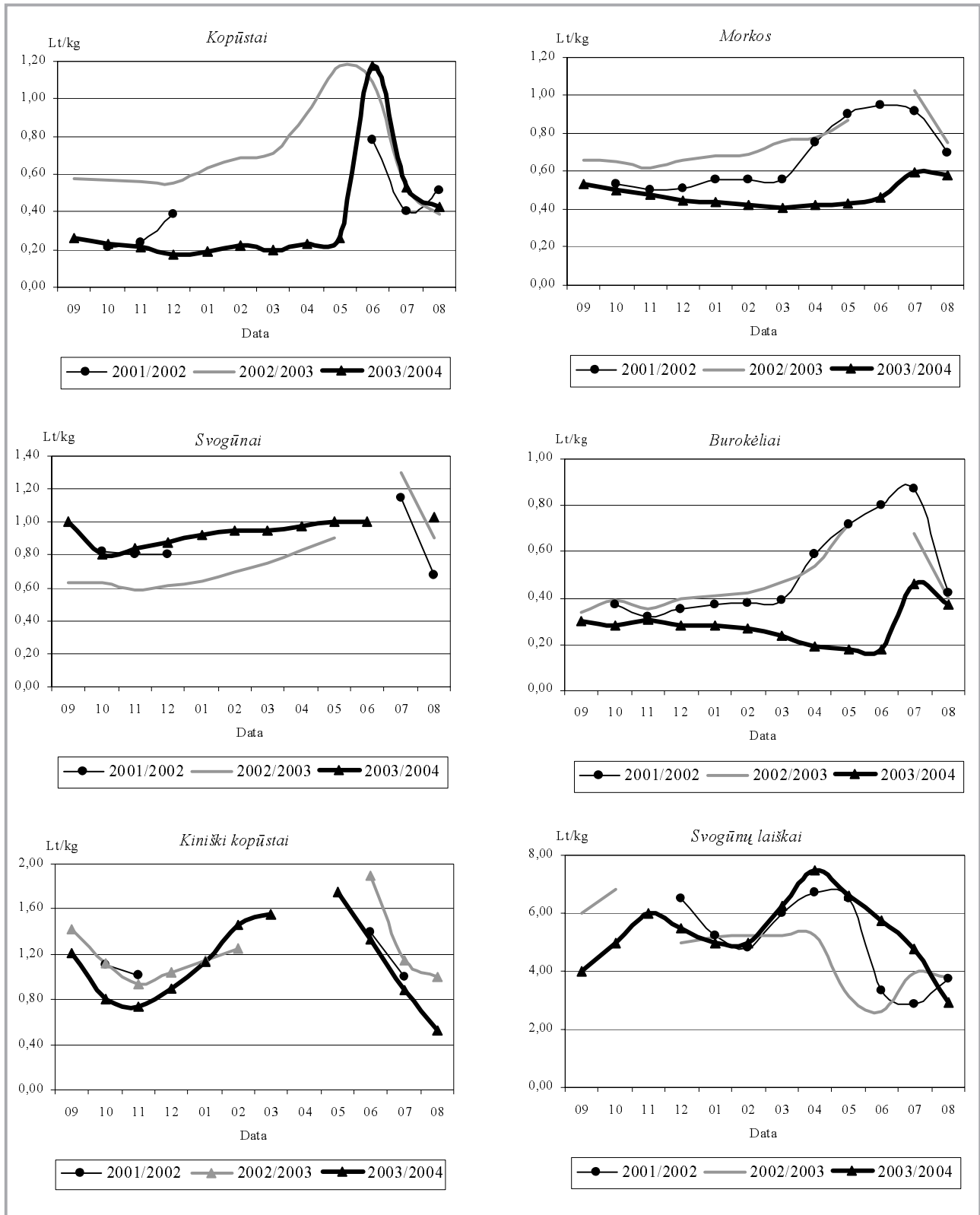
Prancūzijos daržovių augintojai protestuoja prieš mažas produkcijos kainas

Birželio 19 d. apie tūkstantis **Bretanės** daržovių augintojų išėjo į gatves su plakatais, skelbiančiais, kad daržininkystę ištiko krizė. Koloną lydėjo du traktoriai su pilnomis priekabomis žiedinių kopūstų, kurie buvo išversti į sąvartyną kaip produkcijos pertekliaus sektoriuje simbolis. Demonstrantai teigė nepardavę apie 50% artišokų, o brokolių kainos nuo pat realizacijos pradžios buvo labai mažos. Augintojai skundžiasi ne tik dėl nepalankių klimato sąlygų, dėl kurių skirtingo vėlyvumo daržovės subrendo beveik vienu laiku, bet ir dėl nesąžiningos konkurencijos ES vaisių ir daržovių rinkoje, kurią sąlygojo Lenkija, tiekianti produkciją dempingo kainomis. Bretanės ūkininkų asociacijos spaudimu, Prancūzijos žemės ūkio ministrui Herve Gaymard'ui pavyko gauti ES sutikimą paremti Bretanės augintojus, kurie reikalavo 8 mln. EUR paramos dėl sektorių ištikusios krizės.

Provanso regiono smulkieji daržovių augintojai taip pat protestuoja prieš mažas produkcijos kainas. Birželio 24 d. apie šimtas augintojų išvertė neparduotą produkciją ant nacionalinės magistralės, vedančios į Marselį, taip išreiškdami savo pyktį dėl pasyvios valdžios institucijų ir sąjungų pozicijos ginant jų interesus. Augintojai kaltina ir prekybininkus, kurie neteikia pirmenybės prancūziškai produkcijai.

Daržovių vidutinės kainos (augintojų) Lietuvoje 2001 - 2004 m.

Šaltinis: ŽŪMPRIS

ES ketina finansuoti rinkos rizikos veiksnių valdymo programą

Atsižvelgdama į Prancūzijos žemės ūkio ministro Herve Gaynard'o reikalavimą, Europos Komisija svarsto galimybę finansuoti vienerių metų bandomąją

tyrimų programą „Rinkos rizikos veiksnių valdymas žemės ūkyje“, kurioje iš pradžių pagrindinis dėmesys būtų kreipiamas į perprodukcijos valdymo aspektus žiedinių kopūstų rinkoje. Komisijos nuomone žiedinių kopūstų rinka yra ypatingai jautri pasiūlos ir paklausos

svyravimams. Vėliau, jeigu programa pasiteisins, tyrimai apims ir kitus sodininkystės ir daržininkystės sektorius. Jeigu rugsėjo mėnesį komitetas priims sprendimą finansuoti šią programą, tyrimai prasidės spalį ar lapkritį. Tyrimų paskirtis – išaiškinti rinkos krizės padarinius neturint mechanizmo, padedančio atstatyti rinkos pusiausvyrą. Programoje dalyvautų visos žiedinius kopūstus auginančios šalys.

ES plėtros įtaka grybų sektoriui

Lenkija sėkmingai konkuruoja ES kultūrinių grybų rinkoje, atimdama jos dalį iš didžiausios grybų augintojos – Olandijos (267 tūkst. t, iš jų 97 tūkst. t eksportuojama) bei kitų grybų rinkos lyderių – Jungtinės Karalystės, Vokietijos ir Belgijos.

2003 m. Lenkijoje buvo išauginta apie 130 tūkst. t grybų. Rinkos ekspertai prognozuoja, kad 2004 m. grybų derlius šioje šalyje išaugs iki 150 tūkst. t. Nors didžiąją eksporto dalį sudaro perdirbta produkcija, tačiau sparčiai didėja ir šviežių grybų eksporto apimtys, ypač į Vokietiją.

Tuo tarpu Anglijoje, Olandijoje ir Belgijoje dėl sumažėjusio ūkių rentabilumo mažėja grybų fermų skaičius. Per ketverius metus Olandijoje savo veiklą nutraukė 200 iš 500 grybus auginančių ūkių, Belgijoje – 26 iš 118. Dalis ūkių smarkiai sumažino gamybos apimtis.

Tuo tarpu miško grybų rinkoje greta Lenkijos, ES rinkoje sėkmingai konkuruoja Lietuva ir Baltarusija. Vokietijos parduotuvėse voveraičių kaina 3,99 EUR (13,8 Lt) už 500 gr. pintinėlę. Grybingais metais vien Vokietija importuoja apie 13 tūkst. t voveraičių iš Rytų Europos. Daugiausia į Vokietiją šių grybų eksportuoja Lenkija, Lietuva, Baltarusija ir Rusija. Serbija ir Bulgarija šią produkciją tiekia vasaros pradžioje.

Susidomėjimas šilauogėmis didėja

Pastaraisiais metais kai kuriose ES šalyse sparčiai didėjo šilauogių plantacijos.

Ypatingai sparčiai šilauogių plantacijų plotai didėja **Lenkijoje**. 2004 m. jomis buvo apsodinta 700 ha. Prognozuojama, kad šiais metais bus išauginta apie 4 tūkst. t uogų. Daugiausia šilauogių eksportuojama į Vokietiją. Prognozuojama, kad ateityje lenkiškų šilauogių eksportas į Vokietiją turėtų išaugti.

2004 m. **Vokietijoje** šilauogėmis buvo apsodinta 1,4 tūkst. ha. Maždaug 80% šilauogių išauginama Luneburger Heide regione ir Žemutinėje Saksonijoje. Išaugus uogynų plotams, šiais metais šilauogių importas sumažėjo iki 2,6 tūkst. t lyginant su 4 tūkst. t 2003 m.

Prancūzijoje šilauogės daugiausia auginamos eksportui. Nors šiais metais šilauogių plotai beveik nepakito, prognozuojama gauti didesnę negu

2003 m. derlių. Pagrindinė prancūziškų šilauogių importuotoja yra Vokietija. 2003 m. šilauogių importas į šią šalį sudarė 580 t. Vokietijos prekybos tinklai, siekdami užsitikrinti kuo ilgesnį šių uogų realizacijos laikotarpį, įvairiomis priemonėmis bando įtakoti šilauogės auginančių ūkių veiklą Prancūzijoje.

Olandijoje šilauogės daugiausia auginamos šviežiam vartojimui. Vidaus rinkoje suvartojama tik apie 25% produkcijos. Šilauogių eksportas nuolatos didėja. 2003 m. jis išaugo 21% – iki 493 t. Iš jų 218 t buvo eksportuota į Jungtinę Karalystę ir 147 t – į Vokietiją. Balandžio – birželio mėn. laikotarpiu parduodamos šiltnamiuose išaugintos šilauogės. Jos sudaro tik 5% visos išauginamos produkcijos. Didžioji dalis šilauogių išauginama atviraime grunte. Nors didžioji jų dalis realizuojama liepos – rugpjūčio mėnesiais, dėl gerų saugyklų šviežių šilauogių realizacija nusitęsė iki lapkričio. Įvertinant palankią situaciją ES šilauogių rinkoje planuojama, kad Olandijoje šilauogių plotai kiekvienais metais didės apie 10%.

Belgijoje dalis šilauogių plantacijų buvo įveistos saugomuose gamtos rezervatuose. Įgyvendinant aplinkosauginius reikalavimus šiuos šilauogių plotus teko apleisti. Tačiau, atsižvelgiant į pastaruoju metu padidėjusį šilauogių derlingumą, galima prognozuoti, kad šilauogių derlius nesumažės.

2003 m. **Šiaurės Amerikoje** (įskaitant Kanadą) buvo išauginta 104 tūkst. t šilauogių. 2004 m. planuojama išauginti 119 tūkst. t. Iki 2002 m. didžioji dalis šilauogių buvo auginamos šaldymui. Kadangi šviežių šilauogių kainos didesnės, šaldymui skirtų šilauogių kiekiai mažėja.

Pietų pusrutulyje daugiausia šilauogių išauginama **Čilėje**. Jų plotai gali siekti nuo 1,25 tūkst. iki 2 tūkst. ha. Tuo tarpu 1994 m. šilauogių plotai sudarė apie 400 ha. Didžioji derliaus dalis skirta eksportui. Daugiausia (86%) šilauogių eksportuojama į JAV. Šiuo metu didėja eksportas ir į kitas šalis. 2003/04 prekybos metais buvo eksportuota 9,3 tūkst. t šilauogių, kai 1994 m. šilauogių eksportas tesudarė apie 1 tūkst. t.

Nors **Argentinos** augintojai vėliau už kitus ėmėsi šilauogių verslo, jau 2003 m. Buenos Aires provincijoje šilauogėmis buvo užsodinta 1,3 tūkst. ha, o 2004 m. jų plotai jau siekė 1,5 tūkst. ha. 2003 m. buvo eksportuota 900 t šilauogių, iš jų trečdalis – į ES.

Argentinos pavyzdžiu bando sekti ir **Urugvajaus** augintojai. 2003 m. buvo įveista 15 ha uogynų. 2004 m. jų plotai išaugo iki 30 ha. Tačiau dėl klimato ypatumų Urugvajaus augintojams tenka pasirinkti šalčiui atsparias veisles.

Pagal ŽŪMPRIS, LDAA, AgroEurope ir kitus šaltinius parengė Z.Cironkienė ir D. Reipienė, tel.: (8-37) 397449

Bulvių, daržovių, vaisių ir uogų kainos Lenkijos didmeninės prekybos bazėse 2004 08 17-19, Lt/kg*

Vietovė		Broniškė		Liublinas		Poznanė		Sandomierz		Rzeszovas	
Daržovės, vaisiai, uogos		Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Min.	Maks.
Bulvės		0,23	0,27	0,27	0,40	0,20	0,23	0,19	0,27	-	-
Burokėliai		0,31	0,51	0,39	0,54	0,40	0,47	0,19	0,23	0,47	0,54
Morkos		0,31	0,70	0,47	0,62	0,47	0,54	0,23	0,31	-	-
Svogūnai		0,62	0,86	0,62	0,83	0,62	0,78	0,39	0,47	0,78	0,93
Gūžiniai kopūstai**		0,62	0,93	0,54	0,62	0,70	0,93	-	-	0,54	0,70
Žiediniai kopūstai**		0,93	1,25	0,78	1,25	0,86	1,17	0,78	1,17	0,78	1,40
Kiniški kopūstai		0,78	0,93	-	-	1,01**	1,09**	-	-	-	-
Agurkai (ilgi)		-	-	1,17	1,56	-	-	1,09	1,17	1,40	1,40
Agurkai (trumpi)		0,78	1,17	-	-	1,09	1,40	1,32	1,56	-	-
Pomidorai		1,44	1,63	1,40	1,71	0,84	1,09	1,01	1,17	1,40	1,79
Paprika raudona		1,56	2,49	1,87	2,18	2,34	2,49	1,87	1,95	1,56	2,02
Paprika žalia		1,17	1,56	1,25	1,56	1,40	1,56	-	-	1,40	1,71
Salierai		1,17	1,95	1,87	2,02	1,56	1,63	1,25	1,32	1,56	1,95
Salotos**		0,39	0,66	0,39	0,62	0,49	0,62	0,54	0,62	0,62	0,78
Kriaušės		1,56	2,34	0,78	1,17	1,32	2,72	1,17	1,95	1,97	1,97
Desertiniai obuoliai	<i>Delikates</i>	0,93	1,29	-	-	1,74	1,97	1,01	1,25	-	-
	<i>Early Geneva</i>	1,17	1,63	-	-	-	-	-	-	1,56	1,56
	<i>Jerseymac</i>	0,78	1,36	1,01	1,25	1,56	1,66	-	-	-	-
	<i>Paulared</i>	1,03	1,45	1,56	1,81	1,30	1,81	1,01	1,40	-	-
Avietės		3,11	4,67	3,11	3,43	7,01	7,79	3,11	4,67	-	-
Slyvos		0,39	1,56	0,47	1,56	1,17	1,40	0,47	1,17	0,78	1,40
Vyšnios		1,09	1,40	1,30	1,32	1,17	1,40	0,78	0,78	-	-

* kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą;

** vnt. kaina

Šaltinis: ZSRIR

Šaltinių sutrumpinimai

ARIS	– Agrarnąja Rynochnąja Informacionąja Sistema, Rusija
CSCE	– Coffee Sugar and Cocoa Exchange, Niujorkas
HGCA	– Home Grown Cereals Authority, D. Britanija
IKAR	– Institut Konjuktury Agrarnovo Rynka, Rusija
LDAA	– Lietuvos daržovių augintojų asociacija
LIFFE	– London International Financial Future Exchange, D. Britanija
LVAEI	– Latvijas Valsts Agraras Ekonomikas Instituts, Latvija
LŽŪMPRRA	– Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra
MD	– Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
MLC	– Meat Livestock Commission, D. Britanija
NMA	– Nacionalinė mokėjimo agentūra
STD	– Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos vyriausybės
VMVT	– Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
ZMP	– Zentrale Markt - und Preisberichtsstelle, Vokietija
ZSRIR	– Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej, Lenkija
ŽŪIKVC	– VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras
ŽŪM	– Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
ŽŪMPRIS	– Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema
USDA	– United States Department of Agriculture, JAV

© “Agro RINKA”

Leidėjas: VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras

V. Kudirkos g. 18, Vilnius,
Tel. (8-5) 266 06 01

El. paštas: agrorinka@vic.lt

<http://www.vic.lt/ris>

Tiražas 2500 egz.

Maketavo R. Berūkštienė

Spausdino UAB “Lodvila”

Saltoniškių g. 29/3, Vilnius, tel.: (8-5) 2790111